

HOMILIE HEILIGE FAMILIE, ZONDAG ONDER HET OCTAAF VAN KERSTMIS

Waar een kind is geboren, daar is een gezin ontstaan. Daarmee is nieuwe bouwsteen gevoegd in het bouwwerk van de samenleving. Heel deze maatschappij vindt haar onderlinge samenhang en continuïteit door dit geheel van levende cellen van mensen die zich in liefde en trouw aan elkaar gebonden hebben en die uit de liefde voor elkaar nieuw leven laten ontstaan. Waar het gezinsleven harmonisch is, kunnen kinderen uitgroeien tot volwassen mensen, die op hun beurt weer in staat zijn om op een harmonische wijze een bijdrage te geven aan de samenleving, immers de kinderen van vandaag zijn de volwassenen van morgen. Op een goed ouderlijk thuis kan een mens een leven lang teren.

Maar op dit ogenblik schijn deze eeuwenoude logica en levenswijsheid niet meer op te gaan. Vaak is er te horen, dat de kerk het alleen heeft over ideale echtparen en over gezinnen voor wie de hemel blauw is. Maar er zijn zoveel andere gezinnen, die dit ideaal niet bereiken. Er zijn zoveel andere gezinnen, die op een of andere wijze gebroken zijn. Er zijn zoveel éénoudergezinnen, er zijn zoveel gescheidenen, of mensen met een tweede of derde relatie. Wie het woord 'gezin' uitspreekt, moet in bepaalde kringen al snel horen, dat ook aan andere samenlevingsvormen als gelijkwaardig aan het gezin beschouwd dienen te worden. Men is blijkbaar bevreesd, dat het gezin bevoorrecht wordt, ofschoon minstens twee-derde van alle mensen in gezinsverband leven of er weer naar verlangen. Wat men zelf blijkbaar afwijst, of niet heeft, mag een ander ook niet hebben.

Wij leven inderdaad in een tijd, waarin lange schaduwen vallen over huwelijk en gezin. Maar dat betekent niet, dat over de levenswijze van man en vrouw, die God als ideaal en opdracht aan ons gegeven heeft, gezwegen moet worden, of hoogstens nog gefluisterd. Niettemin moet er begrip zijn en moet er ook pastorale zorg uitgaan naar mensen die op een of andere wijze in dat ideaal zijn teleurgesteld. Maar het zou een teken van verlies van geloof in man en vrouw zijn, als wij hen alle opdrachten zouden ontnemen, elke uitdaging, ieder avontuur, elk verlangen, elke droom. "Als het visioen verdwijnt", zegt de profeet Jesaia, "verwildert het volk." Een mensheid heeft idealen nodig, moet voor een uitdaging staan. Zo niet, dan wordt de menselijke zwakheid en de menselijke gemakzucht tot norm. Daarom moeten wij steeds voor ogen houden, hoe God man en vrouw naar elkaar toe heeft geleid en ze aan elkaar heeft gegeven. En God zag, dat het goed was. En wat in Gods ogen goed is, blijft voor altijd goed.

God heeft de mens voor elkaar geschapen en het was en is goed, maar Hij heeft dit ook als opdracht in vrijheid aan ons toevertrouwd. In vrijheid. Want er is geen liefde mogelijk zonder vrijheid. Liefde is immers niet af te dwingen. Maar er is ook geen liefde mogelijk in vrijblijvendheid. Er is het voortdurende gevecht met de ik-gerichtheid van de onwil en met de zwakheid van de onmacht. Het visioen dient overeind te blijven. Het is zelfs de norm, want deze liefde kan de afspiegeling zijn van Gods liefde voor ons mensen, die zuiver en volledig is. De apostel Paulus zegt: "Gij moet naar het hoogste streven."

Huwelijk en gezin maken moeilijke tijden door. Er zijn in onze dagen zelfs een soort gehandicapten van de liefde. Kinderen moeten vaak veel meemaken. Zij leren nauwelijks nog echt beminnen. Zij worden dagelijks geconfronteerd met een carikatuur van de liefde. Zij trachten dit alles te vergeten door zelf overhitte erotiek en seksualiteit na te streven om daarna helaas de eenzaamheid nog sterker te ervaren. Hun geloof in de mogelijkheid van belangeloze, integere en van Gods Geest doorstraalde liefde en lichamelijke heeft veel te lijden gehad. Is het dan verwonderlijk, dat er een bindingsangst ontstaat? "Wie is nog te vertrouwen? Op wie kun je nog rekenen, als je ook niet op je ouders hebt kunnen rekenen?" vragen zij zich vertwijfeld af.

Binding is belangrijk voor de mens. Voor de karakterontwikkeling van een kind is het wezenlijk, dat het zich aan één persoon mag toevertrouwen, die trouw is, op wie het altijd kan rekenen. Het zou

daarom zeer aan te bevelen zijn, als nieuwe maatschappelijke ontwikkelingen ook beoordeeld zouden worden op hun gevolgen voor het kind. Bij elke nieuwe techniek en manier van leven, vindt er tegenwoordig een milieueffectrapportage plaats. Wat zijn de gevolgen voor het milieu? Er zou ook eens nagedacht kunnen worden over een kindeffectrapportage. Of heeft het kind geen recht op minstens dezelfde aandacht die wij besteden aan bloemetjes en boompjes. Iedere leraar weet, dat kinderen steeds drukker worden, zich moeilijker kunnen concentreren. De vertrouwde plek en de vertrouwde persoon, zijn er vaak niet meer. Er zouden daarom meer kansen geboden moeten worden aan ouders, die zich een tijd lang uit het arbeidsproces terugtrekken om voor de opvoeding van hun kinderen zorg te dragen, dat zij daarna weer op hun werkplek kunnen terugkeren. Nu dwingt de samenleving hen in toenemende mate om te blijven werken. Indien iemand toch kiest voor zijn kind, dan lijkt deze keuze voor het gezin afgestraft te worden met het vooruitzicht niet meer te kunnen terugkeren in het beroep, waarvoor men heeft gestudeerd. Het zou pleiten voor werkgevers en zeer zeker voor besturen van katholieke instellingen, als zij bij de invulling van de vacatures daarmee rekening zouden houden.

Onze samenleving is zeer ingewikkeld. Het huwelijk is aan meer invloeden onderhevig, dan in welke tijd voor ons. Nietemin biedt het huwelijk in deze tijd vele kansen tot een persoonlijke liefde, waar kinderen kunnen opgroeien om mensen van liefde te worden. Dat verlangt ons aller inspanning. Maar het is ook iets, waarvoor men bidden kan, als wij weten, dat ons pogen toch maar mensenwerk blijft. Moge God op voorspraak van het heilig huisgezin de hedendaagse moderne gezinnen zegenen en ze maken tot plekken van warmte en geborgenheid. Amen